

№ 24/1964.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting med
förslag till landskapslag om jakt.

Till Landstingets höstsession år 1963 överlämnade landskapsstyrelsen en framställning med förslag till landskapslag om jakt (framst. 28/1963), vilken grundade sig på den i riket den 13 april stadfästa nya jaktlagen (FFS 290/62). Förslaget slutbehandlades av Landstinget under sagda session (lag- och ekonomiutsk.bet. 15/1963, stora utsk.bet. 29 och 29a/1963) men Republikens President beslöt den 10 april innevarande år, att Landstingets beslut skulle förfalla, vilket meddelades i brev av följande lydelse:

"Till Ålands Landskapsstyrelse.

Ålands landsting har den 11 december 1963 fattat beslut om antagande av landskapslag om jakt.

Vid föredragning i statsrådet i dag har Jag, efter att hava infordrat Högsta domstolens utlåtande i ärendet, över vilket även Ålandsdelegationen avgivit sitt yttrande, funnit, att landstinget tillkommer enligt 13 § 1 mom. 8 punkten självstyrelselagen för Åland lagstiftningsbehörighet angående jakt och jämlikt 11 § 2 mom. 11 punkten samma lag hava även förevarande landstingsbesluts stadganden av privaträttslig natur såsom hörande till sagda rättsområde kunnat däri upptagas. Vad åter beträffar de i beslutet ingående stadgandena rörande rättegångsväsendet, i vilket ämne lagstiftningsrätten är uteslutande förbehållen rikets lagstiftande organ, ävensom stadgandena innehållande sådana straffbestämmelser, vilka icke enligt 13 § 1 mom. 11 punkten självstyrelselagen underligga landstingets lagstiftningsbehörighet, hava jämväl dessa stadganden, enär de i sak överensstämmer med motsvarande stadganden i den i riket gällande jaktlagen den 13 april 1962, jämlikt 14 § 4 mom. självstyrelselagen kunnat intagas i beslutet.

I 22 § 1 mom. landstingsbeslutet stadgas, att jaktvårdsförening vid anordnande av fredningsområde för sjöfågel vore skyldig att anvisa jaktområden för dem, som på fredningsområdet avstått från sin jakträtt. Då jaktvårdsförening är en sammanslutning av jakträttsinnehavare, som inneha jaktkort, och sålunda i regel icke själv förfogar över några jaktområden, kan berörda stadgande förstås så, att jaktvårdsförening enligt detsamma skulle kunna medgiva förstnämnda jakträttsinnehavare rätt att jaga på annan tillhörigt område. Detta innebär emellertid en avvikelser från den av regeringsformen erkända grundsatsen om skydd för enskild äganderätt. Jämlikt 11 § 1 mom. självstyrelselagen tillkommer rikets lagstiftande organ uteslutande rätt till lagstiftning i ärenden angående

stiftande, ändring, förklaring och upphävande av samt avvikelse från de till rikets statsförfattning hörande grundlagarna, varför landstinget överskridit sin lagstiftningsbehörighet genom att upptaga ifrågavarande stadgande i landstingsbeslutet.

På grund av det ovan anförda har Jag med stöd av 14 § 2 mom. självstyrelselagen för Åland beslutat förordna, att förevarande landskapslag skall förfalla; vilket landskapsstyrelsen härmed till kännedom meddelas.

Helsingfors, i Statsrådet den 10 april 1964.

R e p u b l i k e n s P r e s i d e n t

Urho Kekkonen.

Justitieminister Olavi Merimaa."

På grund härav har landskapsstyrelsen beslutat överlämna ett nytt förslag till landskapslag om jakt, i vilket det i Republikens Presidents brev berörda stadgandet ändrats så, att hinder för lagens ikraftträdande icke borde föreligga. Förslaget följer i övrigt Landstingets beslut av den 11 december 1963, utom i vissa enskildheter, där landskapsstyrelsen ansett sig böra föreslå avvikelser. Dessa avvikelser beröras närmare nedan i den allmänna motiveringen och i detaljmotiveringen.

Beträffande lagstiftningsbehörigheten må nämnas, att enligt 13 § 1 mom. 8 punkten landskapet tillkommer lagstiftningsrätten beträffande jakt ävensom att i landskapslag får intagas stadganden av privaträttslig natur hörande till jakträtten (11 § 2 mom. 11 punkten SjL), likväl icke stadganden, som göra intrång på den i grundlag skyddade äganderätten. Vidare bör observeras, att bestämmelser om bötesstraff och utsättande av vite och annat äventyr inom jakträtten faller inom landskapets lagstiftningsbehörighet (13 § 1 mom. 11 punkten SjL) medan stadganden, hörande till rättegångsväsendet, hänföras till rikets lagstiftningsbehörighet (11 § 2 mom. 13 punkten SjL) och sålunda endast om stadgandena äro i sak överensstämmande med de i riket gällande kunna intagas i landskapslag (14 § 3 mom. SjL).

Lagstiftningen beträffande jakt och jaktvård skulle kunna motiveras med större säkerhet, om en trovärdig statistik på jaktutövning, jaktresultat och viltförekomst skulle föreligga. Då en sådan saknas, måste lagstiftningen grundas på en allmän uppfattning, sammanställd av personliga iakttagelser av dem, som närmare intresserat sig för dessa spörsmål. Därvid gå åsikterna ofta i sådan grad i sär, att det är mycket vanskligt att överhuvud draga slutsatser om det verkliga förhållandet. Såsom en bilaga till denna framställning har uppgifter från polisdistrikten om beviljade inköpstillstånd för vapen och ammunition samt om beviljade jaktkort sammanställts. Dessa uppgifter ge en viss uppfattning om jak-

tens omfattning, men observeras bör, att inköpstillstånd för ammunition utverkas för betydligt större mängd än vad som förbrukas, att ammunition i viss mån inköps utom landskapet och att antalet i bruk varande jaktvapen svårligen kan överblickas. Såsom en jämförelse må nämnas, att ammunitionsförsäljningen i Mariehamn under år 1963 uppgick till 77.651 hagelgevärspatroner, 11.799 kulgevärspatroner, 100.450 miniatyrgevärspatroner, 3.000 hagelpatronsknallar och 7.600 g krut. Försäljningen skedde huvudsakligen mot intyg, utfärdade av polisinspektionen i Mariehamn samt länsmännen i Jomala och Sunds distrikt. I synnerhet av miniatyrgevärspatronerna torde en betydande del ha använts i målskjutning.

Dessutom hade olika förslag om lämpliga begränsningar på annat sätt framförts i flera remissvar. Sålunda föreslogs, att antalet fåglar, som envar jägare eller jaktlaget får fälla under varje jaktresa, skulle begränsas. I några remissvar hade t.o.m. en begränsning av vårjakten till ortsbefolkningen framförts.

Landskapsstyrelsen har vid det slutliga ställningstagandet till dessa frågor med knapp majoritet stannat för, att förbudet mot jakt under vecoskiftet tillsvidare icke skulle införas i lagen. På endel håll har redan sådan begränsning frivilligt införts och den effektivisering av det frivilliga jaktvårdsarbetet, som den nya lagen eftersträvar, borde också medföra lokala åtgärder i denna riktning i större utsträckning än hittills. Beträffande höjd jaktkortsavgift för främmande jägare beslöt landskapsstyrelsen föreslå en avgift om 15 mk i året för jägare, som icke är bosatt i landskapet. Denna åtgärd kommer troligen icke i större utsträckning att inverka på deltagandet i jakten men landskapsstyrelsen räknar med, att de härigenom inflytande jaktkortsmedlen kommer att möjliggöra en bättre jaktvård och sålunda motverka den alltför stora avskjutningen på endel orter. Förbud mot utförsel av fåglar kan enligt landskapsstyrelsens uppfattning icke effektivt övervakas, i synnerhet icke vid utförsel till riket. En begränsning av avskjutningen genom fastställande av antalet fåglar per skytt torde åter icke vara ändamålsenligt som allmänt stadgande för hela landskapet. En sådan begränsning borde införas lokalt inom jaktvårdsföreningarna, varvid den lokala tillgången på fågel kan beaktas.

I övrigt föreslås den nuvarande jaktkortaavgiften om 3 mark per år höjd till 5 mark per år, ehuru Landstinget vid behandlingen av det föregående förslaget stannade för 4 mark per år. Det bör observeras, att medlemsavgifter icke skall uppbäras i jaktvårdsföreningarna, varför det är nödvändigt att jaktkortsavgifterna höjas för att möjliggöra jaktvårds verksamheten inom dessa organisationer.

Landskapsstyrelsen har fäst särskild uppmärksamhet vid den ökning av vårjakten, som kunnat konstateras de senaste åren. De förbättrade kommunikationerna, som gör det möjligt att bekvämt resa till landskapet över ett veckoskifte för att delta i jakten, ha givetvis varit en betydelsefull faktor i detta sammanhang. Men den omständigheten, att vårjakten i riket är förbehållen enbart ortsbefolkningen, d.v.s. fast bosatta invånare i kommunen, som bildat jaktvårdsförening, och att på åtminstone svenska östkusten vårjakt på sjöfågel icke alls tillåtes såsom hos oss, har säkerligen varit den starkaste drivfjädern för många främmande jägare. Då en fortsatt ökning av vårjakten med säkerhet kommer att medföra en alltför stark beskattning av sjöfågelstammen, har landskapsstyrelsen ansett, att stadganden måste införas i jaktlagen i syfte att inskränka främmande jägares deltagande i jakten. Över dessa frågor har jaktorganisationerna, lantmannagillena och kommunalstyrelserna i landskapet tillfrågats och de flesta av de tillfrågade har sedermera inkommit med utlåtanden. Man kunde därvid konstatera, att flertalet av remissvaren omfattade ett förslag om förbud mot jakt från lördag eftermiddag till söndag eftermiddag under tiden 1-25 maj, att en höjd jaktkortsavgift för främmande jägare likaså omfattades och att ett förbud mot utförsel av fåglar från landskapet förordades av flera tillfrågade.

Detaljmotivering.

1 kap. Om rätt till jakt.

1 §. I detta lagrum har införts en definition av jakt, vilket rikets nya jaktlag saknar. Definitionen är utformad med motsvarande stadgande i den svenska jaktlagen som förebild.

Huvudregeln för jakträtten är, att jordägaren ensam har jakträtt.

2 §. Likställd med jordägare vad jakträtten beträffar är den, som med ständig besittningsrätt innehar jord, boställe eller därmed jämförlig lägenhet. Legotagare har jakträtt blott om därom uttryckligen överenskommits i legoavtalet.

3 §. Jakträtten på landskapets områden bör enligt ovanstående principer tillkomma landskapet. Landskapsstyrelsen anser det nödvändigt att möjliggöra utarrendering av jakten och dess upplåtande enligt tillstånd. Såsom i riket är fallet beträffande jakten på statens områden, borde ortsbefolkningen och de, som saknar jakträtt, givas företräde.

Reglering av jakträttens utövande på statens områden i landskapet faller utom landskapets lagstiftningsbehörighet.

4 §. Vattenområdena utom byarågång (allmänt vattenområde), d.v.s. mer än 500 meter från det ställe, där två meters djup vidtager (2 och 3 §§ lagen innefattande bestämmningar om råskillnad i vatten och skifte

av vattenområde) äro reserverade för allmänt nyttjande och sålunda också för varmansjakt. Gränisar enskild strand mot öppen havsfjärd, gäller regeln dock endast under förutsättning, att fjärden i längd och bredd uppgår till minst 8 kilometer. Landskapets holmar och skär anses också upplåtna till varmansjakt om de icke tillhöra viss lägenhet eller innehas av någon under särskilda villkor. Om dessa holmar och skär kan dock vara annorlunda bestämt.

5 §. Den, som äger eller med ständig besittningsrätt innehar område, liksom den, som arrenderat jord med jakträtt är berättigad att utarrendera jakträtten. Härom stadgas närmare i 6-8 §§.

6 §. Enligt landskapsstyrelsens tidigare förslag skulle avtal om jaktarrende ingås på viss tid, minst 5 och högst 25 år. Lag- och ekonomiutskottet ansåg dock, att det kan finnas orsak att ingå sådant arrendeavtal på kortare tid och sänkte därför minimitiden till 1 år. Ehuru landskapsstyrelsen fortfarande anser, att arrendeavtal icke borde ingås på kortare tid än 5 år med tanke på jaktvården inom området och oaktat upplåtande av jakträtten på kortare tid icke hindras av det tidigare föreslagna stadgandet, har landskapsstyrelsen icke velat frångå det av utskottet föreslagna och av Landstinget omfattade stadgandet.

9 §.

Jakten på samfällt område kan antingen utövas av delägarna enligt av delägarstämman fastställda principer eller utarrenderas eller bedrivs för gemensam räkning.

10 §. Jakträttsarrendator bör vara berättigad att vidtaga sådana jaktvårdsåtgärder, som icke hindra jordägaren i hans nyttjande av området för skogsbruk, fiske eller jordbruk.

11 §. Stadgandet motsvarar 9 § i gällande jaktlag.

2 kap. Om skadedjur.

Kapitlets rubrik föreslås ändrad.

12 §. Stadgandet ändrades under behandlingen i Landstinget till den lydelse det har i förslaget.

14 §. Trädgård och fiskodlingsdamm får fredas mot skada även av fridlyst hare och fridlyst vattenfågel.

3 kap. Om utövande av jakträtt.

16 §. I landskapsstyrelsens föregående förslag ingick ett stadgande av följande lydelse: "Den, som har jakträtt inom vattenområde, men ej på den mark, till vilken stranden hör, må ej från denna idka jakt på vattnet." Lag- och ekonomiutskottet anförde i sitt betänkande, att stadgandet enbart var ett konstaterande av gällande rätt, men påpekade samtidigt, att uttryckligt stadgande härom saknats i landskapslagstiftningen. Då stadgandet uppenbarligen hör till jaktlagstiftningen och land-

skapslagen såvitt möjligt bör innehålla alla stadganden inom detta lagstiftningsområde, också sådana, som äro av rikslagstiftningsnatur, anser landskapsstyrelsen, att stadgandet bör ingå i lagen. Förslaget är i detta avseende överensstämmande med landskapsstyrelsens föregående förslag.

17 §. Med hänvisning till det, som anförts under 16 §, föreslår landskapsstyrelsen att paragrafen får samma lydelse som i landskapsstyrelsens föregående förslag.

4 kap. Om villebrådsstammens bevarande och jakttiderna.

21 §. Utöver de allmänna bestämmelserna om villebrådsstammens bevarande ingår här ett förbud mot jakt på vissa helgdagar. Landskapsstyrelsen anser allhelgonadagen vara en sådan helgdag, som borde fogas till de i lagrummet tidigare nämnda.

22 §. Såsom framgick av Republikens Presidents i allmänna motiveringen införda brev, har stadgandet i 1 mom. av denna paragraf ansetts innebära ett överskridande av Landstingets lagstiftningsbehörighet. Avsikten med stadgandet var dock, att jaktvårdsförening genom arrendering av jaktområden eller på annat sätt skulle sträva att skaffa sig jakträtt på sådana områden, där fredningsområde kunde bildas. Föreningen borde jämväl förvärva jakträtt på andra områden, som kunde ställas till de vattenägares disposition för jakt, vilka på fredningsområdet avstått från sin jakträtt. Härigenom åsyftades att underlätta inrättandet av fredningsområden. Helt naturligt kunde denna omdisposition av jakten icke ske utan vederbörande jakträttsinnehavares eller vattenägares medgivande.

För att stadgandet skall anses taga hänsyn till den enskilda äganderätten i tillbörlig grad har detsamma avfattats utförligare i föreliggande förslag.

23 §. Jakttiderna föreslås lika som enligt Landstingets år 1963 fattade beslut, dock med den ändringen, att alfågel, sjöorre och skäggdopping icke borde jagas under tiden 16-30 april, ej heller i senare hälften av mars. Landskapsstyrelsen anser den tidiga jakten på dessa fåglar olämplig med hänsyn till att under denna tid fågeln ofta håller till i tärjor och strömdrag, där en massavskjutning lätt låter sig göra. Under tiden 16-30 april åter borde ingen sjöfågeljakt vara tillåten för att en lugn period skall infalla, då en stor del av de betydelsefulla fågelarterna nå våra trakter.

24 §. Landskapsstyrelsen föreslog vid höstsessionen 1963, att landskapsstyrelsen skulle medgivas rätt att förlänga eller förkorta de i 23 § stadgade jakttiderna, då det av synnerliga skäl anses nödigt. Lag-

och ekonomiutskottet ansåg dock, att denna möjlighet borde uteslutas och jakttiderna sålunda bibehållas oföränderliga. Verkan av den på utskottets förslag genomförda ändringen är givetvis, att om något viltslag minskar på ett oroväckande sätt, måste i stället för förkortning av jakttiden fullständig fredning tillgripas (Jmf. dock 25 §). Skulle åter förlängning av jakttiden kunna komma i fråga, kan detta endast ske genom lagändring.

25 §. Jaktvårdsförening bör hava befogenhet att förkorta jakttiderna och att på annat sätt begränsa jakten.

26 §. Vid Landstingets behandling av det föregående förslaget uteslöts de av landskapsstyrelsen föreslagna stadgandena om rätt för landskapsstyrelsen att utfärda vistelseförbud för visst område i syfte att freda häckande fågel. Landskapsstyrelsen anser också, att det för närvarande gällande s.k. spinnfiskeförbudet sannolikt har en gynnsam inverkan på fåglarnas häckning. Då det emellertid framdeles kan bli aktuellt med upphävande av spinnfiskeförbudet, anser landskapsstyrelsen att i samband därmed borde övervägas, om icke den tidigare av landskapsstyrelsen föreslagna fredningsmöjligheten samtidigt borde införas.

5 kap. Om jakt på älg och rådjur.

29-34 §§. Stadgandena i detta kapitel hava upptagits i överensstämmelse med Landstingets beslut vid höstsessionen 1963.

6 kap. Om eftersyn av hund och katt.

36 §. Såsom i sin tidigare framställning föreslår landskapsstyrelsen, att drev eller skall som kommit in på annans mark omedelbart får avbrytas av jordägaren, jordinnehavaren, jakträttsinnehavaren eller för området tillsatt jaktövervakare. Ett stadgande, som föreskriver att en bestämd tid måste förflyta, innan ett sådant drev får avbrytas, skulle enligt landskapsstyrelsens uppfattning erbjuda alltför stora svårigheter vid den praktiska tillämpningen på Åland. Det är nämligen i de flesta fall - i synnerhet i skogsterräng - ogörligt att fastslå den precisa tidpunkten, då drevet passerar gränsrån mellan två små lägenheter, vilket för övrigt kan ske upprepade gånger. Skall straff kunna ådömas den, som på eget område bryter ett främmande drev i förtid, så bör den nämnda tidpunkten kunna ledas i bevis. Oftast är också den drivande hunden så långt efter villebrådet, att en markägare, som fäller detta på sitt område omöjligen kan veta, att han därmed bryter ett främmande drev eller att villebrådet icke uppehållit sig den stipulerade tiden på hans ägor. Förhållandena kompliceras ytterligare, om han själv har ett drev på gång eller den främmande hunden får en tappt. För övrigt torde det i de flesta fall fordras mer än en halv timme för att avsiktligt bryta ett

drev. - Ett stadgande, som förbjuder jordägaren att på egen mark omedelbart bryta ett främmande drev, skulle ej heller korrespondera med 35 § 2 mom., vilket lagrum avser att tillförsäkra jordägaren möjlighet att skydda vildnaden på sina marker. Landskapsstyrelsen har vid behandlingen av 36 § fäst särskilt avseende vid hela lagförslagets grundläggande princip, att jakträtten tillkommer jordägaren. Denne har enligt 31 och 62 §^{t.o.m.} rätt till ett byte, som faller på hans mark efter att ha sårats av annan skytt på främmande område. Så mycket mer bör väl jordägaren ha rätt att fälla ett villebråd, som drivits in på hans område av annans hund.

7 kap. Om fångstredskap och fångstsätt.

40-47 §§. Träffenergin för kulan från älggevär skall rätteligen angivas E 25 = 250 kpm (42 §). Vid behandlingen av det föregående förslaget ändrades stadgandet om säljakt med militärgevär så, att sådant gevär också skulle få användas vid jakt "i havsfjärd". Detta möjliggör givetvis användandet av militärgevär så gott som överallt i landskapets vattenområde.

8 kap. Om innehav av villebråd och handel med sådant.

48-49 §§. Stadgandena hava införts i den lydelse de hade i Landstingets beslut.

9 kap. Om jaktkort.

50 §. I det föregående förslaget hade landskapsstyrelsen föreslagit jaktkortsavgiften till 6 mark per år. Under behandlingen i Landstinget sänktes dock avgiften till 4 mark. Landskapsstyrelsen föreslår nu, att avgiften för dem, som äro bosatta i landskapet, fastställs till 5 mark men till 15 mark för personer, som äro bosatta utom landskapet.

10 kap. Om jaktmyndigheter och jaktvårdsföreningar.

53-56 §§. Stadgandena överensstämma med Landstingets senast fattade beslut. Begränsningen av medlemmarna i jaktvårdsförening genom uteslutande av dem, som endast tillfälligt hava jakträtt i kommunen, såsom skett genom den av lag- och ekonomiutskottet införda ändringen i 54 §, synes landskapsstyrelsen ändamålsenlig.

11 kap. Om straffpåföljder vid överträdelse av bestämmelserna angående jakt.

57-61 §§. Stadgandena överensstämma med Landstingets tidigare beslut och äro i sak lika som i landskapsstyrelsens föregående förslag.

12 kap. Särskilda stadganden.

62-67 §§. Genom den av Landstinget antagna landskapslagen den 16 april 1964 om ersättande av älgskador har 29 § i gällande jaktlag (14/46) upphävts. Återstående stadganden i jaktlagen liksom också landskapslagen

den 29 augusti 1927 angående förbud mot inplantering i landskapet av främmande djurarter (10/27) och landskapslagen den 1 december 1938 om jaktkort i landskapet Åland (8/38) böra upphävas genom den nya jaktlagen.

Då förslaget icke skiljer sig från det tidigare av Landstinget antagna, har landskapsstyrelsen icke denna gång ansett skäl föreligga till inhämtande av utlåtande från Ålands Jaktvårdsförbund r.f. eller andra sakkunniga.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsamt förelägga Landstinget till antagande nedanstående.

L a n d s k a p s l a g
om jakt.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 kap.

Om rätt till jakt.

1 §.

Med jakt avses i denna lag att jaga, avliva eller fånga vilda däggdjur och fåglar samt deras ungar ävensom att tillägna sig eller förstöra sådana fåglars bon och ägg.

Jakträtten inom visst område tillkommer, med nedannämnda undantag, områdets ägare.

2 §.

Den, som med ständig besittningsrätt innehar jord eller boställe eller annan därmed jämförlig lägenhet, äger jämväl jakträtt inom det område han innehar. I övrigt har vid lega av jord legotagaren jakträtt blott, om så uttryckligen bestämts i legoavtalet.

3 §.

Jakträtten på landskapet tillhöriga områden tillkommer landskapet och må utarrenderas eller upplåtas enligt tillstånd. Företräde bör härvid givas ortsbefolkningen samt den befolkning som icke har jakträtt.

Om rätt att idka jakt på staten tillhöriga områden gäller vad därom är stadgat i riket.

4 §.

I saltsjön utom byarågång, så ock vid de havsstränder samt på holmar och skär, som tillhöra landskapet, men ej tilllyda viss lägenhet eller av någon under särskilda villkor innehavas, äger envar landets inbyggare rätt att idka jakt, därest ej annorlunda är stadgat eller framdeles stadgas.

5 §.

Den, som i enlighet med vad i 1 och 2 §§ är stadgat innehar jakträtt inom visst område, vare berättigad att utarrendera denna rätt, annan än områdets ägare dock högst för sin besittningstid.

6 §.

Avtal om jaktarrende skall för att gälla ingås på viss tid, minst ett och högst tjugofem år, samt avfattas skriftligen och bestyrkas av vittnen.

Arrenderätt må icke utan legogivarens tillstånd överföras på tredje man.

7 §.

Avtal om jaktarrende må av den, som förvärvat äganderätt till lägenhet genom frivilligt köp, i utmätningssvåg eller vid försäljning på grund av konkurs, genom byte eller annat därmed jämförligt fång mot vederlag, om vid lägenhetens överlåtelse förbehåll icke gjorts beträffande arrendeavtalets fortbestånd, hävas inom tre månader efter det avtalet förelades honom. Sker ombyte av ägare på grund av gåva, arv eller testamente, är avtal om jaktarrende bindande gentemot den nya ägaren, därest förbehåll om arrendeförhållandets upphörande i sådant fall icke gjorts i avtalet.

Angående intecknat arrendeavtals bestånd vare gällande, vad därom är särskilt stadgat.

Beträffande före denna lags ikraftträdande ingånget avtal om jaktarrende gälle vad därom är tidigare stadgat.

8 §.

Underlåter person, som arrenderat jakträtt, att erlægga arrendeavgift eller försummar han på annat sätt sina skyldigheter eller missbrukar han sin jakträtt, må legogivaren häva avtalet.

Arrendatorn har rätt att häva avtalet, om legogivaren bryter mot avtalet eller om arrendeområdet blir uppenbart olämpligt för jakt.

Uppkommer tvist om avtalets hävande, må rätten, då skäl därtill är, förbjuda arrendatorn att medan rättegången varar idka jakt på området. Sådant beslut lände omedelbart till efterrättelse.

9 §.

Område, som tillhör flera lägenheter samfällt, må användas för jakt sålunda, att envar delägare idkar jakt på sätt delägarstämma närmare bestämmer eller så, att jakträtten enligt vad ovan är stadgat utgives på arrende eller att jakten utövas för gemensam räkning. Delägare må ej utan delägarstämmas samtycke åt tredje man överlåta sin jakträtt.

Har icke förvaltningen av samfällt område ordnats i enlighet med

lagen om sådant område på annat sätt, avgöras ärenden rörande jakten vid delägarstämma, varvid envar delägare tillkommer rösträtt efter sin andel i det samfällda området. Såsom beslut gäller den åsikt, som omfattats av de flesta rösterna.

10 §.

Jakträtt innefattar även rätt att inom ifrågavarande område vidtaga alla sådana åtgärder, som äro nödiga ur jaktvårdssynpunkt och icke tillskynda områdets ägare eller innehavare skada eller men.

11 §.

Har i något fall genom dom eller på annat lagligt sätt om jakträtt bestämts annorlunda än ovan är stadgat, lände sådan bestämmelse allt framgent till efterrättelse.

2 kap.

Om skadedjur.

12 §.

Skadedjur, som i fritt tillstånd tillfälligtvis av någon anträffas, får av honom, varhelst det vara må, dödas eller fångas och behållas, såvitt det icke strider emot de bestämmelser, som gälla angående fredning av djurlivet inom skyddsområde eller mot stadgande om fredning av visst djurslag, vilket utfärdats med stöd av landskapslagen om naturskydd.

Med skadedjur avses här säl, mink, bisamrätta, duvhök, kråka och trut.

13 §.

Inkommer räv eller sådant vilt, som ej under någon tid av året är fridlyst, på gårdsplan, i byggnad, trädgård eller park, på sädesåker i växande odling eller fiskodlingsdamm, vare innehavaren för förhindrande av skada berättigad att där döda djuret och behålla detsamma, även om jakträtten på området tillhör annan eller jakt ej må bedrivas där.

Orsakar fridlyst vilt skada på odling, trädgård eller park och är skadan icke ringa, må landskapsstyrelsen, där skadan icke berättigar odlingens ägare eller innehavare till ersättning, på anhållan av den skadelidande bevilja tillstånd att avliva så mycket av ifrågavarande viltslag, som anses nödvändigt för förebyggande av fortsatt skadegörelse. På grund av sådant tillstånd fällt villebråd skall tillfalla jakträttsinnehavaren, som äger till landskapsstyrelsen anmäla om antalet nedlagda djur.

14 §.

Har hare inkommit i trädgård, vare områdets innehavare för av-

värjande av skadegörelse berättigad att där döda haren och behålla densamma, även om den då är fridlyst och även om annan har jakträtt på området eller om jakt ej må bedrivas där.

Samma rätt tillkommer områdets innehavare, då fridlyst vattenfågel inkommit i fiskodlingsdamm.

Sålunda erhållet byte må icke saluhållas.

3 kap.

Om utövande av jakträtt.

15 §.

Jakträttsinnehavare må icke söka efter villebråd eller eljest idka jakt på gårdsplan eller i trädgård eller inom etthundrafemtio meter från sådan, ej heller på åker eller äng, förrän grödan är bärgad eller uppsatt, utan tillstånd av den, som innehar området.

16 §.

Den, som har jakträtt inom vattenområde, men ej på den mark, till vilken stranden hör, må ej från denna idka jakt på vattnet.

På de obebodda yttre holmarna i havet må dock den, som äger rätt till jakt på det samfälllda vattenområdet, idka jakt på sjöfågel från annan tillhörig öppen strand.

17 §.

Vill någon utplantera djurslag, som icke är fridlyst under någon tid av året eller varav bestående stam icke finnes i landskapet, ansöke om tillstånd hos landskapsstyrelsen.

Har någon med iakttagande av vad i 1 mom. är stadgat utplanterat villebråd och har därom meddelats på sätt kommunala tillkännagivanden kungöras, må ingen annan det året och under närmast följande fem kalenderår inom samma kommun jaga sådant villebråd, under förutsättning att kungörelsen varje år förnyas. Undantag må dock medgivas av landskapsstyrelsen.

18 §.

Ej må någon uppsåtligen skrämja eller mota eller på annat sätt driva villebråd inom område eller från område, där han icke har jakträtt. Den, som äger eller innehar området, är dock berättigad att därifrån fördriva villebråd för avvärjande av skada.

Fågel må icke beskjas över främmande område.

19 §.

Ej må någon, försedd med jaktvapen eller med redskap för fångst av villebråd, färdas på område, där han icke har jakträtt, med mindre det sker i lovligt ärende och skjutvapnet bäres oladdat samt hund hålles kopplad. Vad här är stadgat, må ej tillämpas vid avlivande

av skadedjur enligt 12 § eller på väg, som gränsar till område, på vilket vederbörande har jakträtt.

Jakt anses hava vidtagit, om någon av bestämmelserna i 1 mom. icke följes eller om hund ledes på spår eller fångstredskap begynt gillras.

20 §.

Jakträttsinnehavare vare skyldig ersätta all skada, som av honom själv eller annan, vilken han givit lov att jaga, eller av vid jakt medhavda biträden eller hundar förorsakas odling, skog, hägnad, husdjur eller annan dylik egendom.

4 kap.

Om villebrådstammens bevarande och jakttiderna.

21 §.

Jakt bör bedrivas så, att villebrådstammens bestånd icke äventyras.

Vid jakt skall stadgandena i naturskyddslagen och med stöd av densamma utfärdade bestämmelser iakttagas.

Jakt må icke bedrivas på juldagen, nyårsdagen, långfredagen, påskdagen, pingstdagen eller allhelgonadagen.

22 §.

Jaktvårdsförening bör inom sitt område verka för anordnande av tillräckliga fredningsområden för sjöfågel. I sådant syfte äger föreningen avtala om fredning av härför lämpliga områden samt om överlåtande av jakträtten på andra områden till föreningen, vilken skall ställa nödiga jaktområden till de vattenägares förfogande, vilka på fredningsområdet avstått från jakträtt.

Bedrives jakt så, att villebrådstammens bestånd äventyras, eller åsidosätts för jaktvården nödvändiga åtgärder, må landskapsstyrelsen, efter det innehavaren av jakträtten beretts tillfälle att avgiva förklaring och efter att hava hört styrelsen för vederbörande jaktvårdsförening, tills vidare och för högst tre års tid åt gången förbjuda jakt inom visst enhetligt och lämpligt område eller inskränka densamma. Lag samma vare, där jakten på område, som tillhör lägenheter samfällt, icke ordnas på sätt i 9 § är stadgat.

Angående förbud och inskränkning, om vilka stadgas i 2 mom., skall innehavaren av jakträtt underrättas och kungörelse anbringas på kommunens anslagstavla.

Förbud eller inskränkning må av landskapsstyrelsen upphävas, där skäl för dess bibehållande icke längre är förhanden.

23 §.

Jakt må under nedannämnda tider bedrivas på följande villebråd:

1) hela året: bisamrätta, mink, utter och säl;

2) från och med den 1 april till och med den 15 april: alfågel, sjöorre och skäggdopping samt hane av storskrake och knipa;

3) från och med den 1 maj till och med den 25 maj: alfågel, sjöorre, skäggdopping och morkulla samt hane av ejder, svärta, storskrake, småskrake (pracka), knipa och vigg;

4) från och med den 20 augusti till den 30 november: storskrake, gräsand, bläsand, stjärtand, skedand, sothöna och morkulla;

5) från och med den 15 september till den 30 november: småskrake (pracka), knipa, brunand och vigg;

6) från och med den 15 september till den 31 december: alfågel, sjöorre och skäggdopping;

7) från och med den 1 oktober till och med den 31 januari: orrtupp;

8) från och med den 1 november till och med den 31 januari: järpe, hare och räv; utan användning av drivande hund må räv dock jagas även under tiden från och med den 1 juli till och med den 31 oktober och från och med den 1 februari till och med den 31 mars;

9) från och med den 1 januari till och med den 15 januari: ekorre;

10) från och med den 1 augusti till och med den 31 maj: skogsduva och ringduva.

24 §.

Visar det sig av synnerliga skäl nödigt, må landskapsstyrelsen för viss tid antingen i hela landskapet eller för viss del därav

1) fullständigt freda något i 23 § nämnt villebråd; samt

2) tillåta jakt på djur, som icke nämnts i denna lag.

25 §.

Där det för villebrådstammens fortbestånd eller för nödig ökning av densamma är erforderligt, må medelst beslut vid jaktvårdsförenings möte inom föreningens område de gällande jakttiderna förkortas eller eljest fångst av något villebrådsslag begränsas eller detta helt fredas för ett år i sänder.

Var, som icke nöjes med i 1 mom. nämnt beslut, må underställa det samma landskapsstyrelsens prövning inom 30 dagar, räknat från den dag han om beslutet erhållit kännedom, på sätt i jaktvårdsförenings stadgar är föreskrivet om tillkännagivande av föreningens mötesbeslut. I landskapsstyrelsens beslut må ändring icke sökas.

26 §.

Bon, ägg och ungar av i 23 § nämnda fåglar må icke rubbas eller skada eller eljest störas under häckningstiden. Lag samma vare angående annat villebråds bon och ungar, då jakt på det är förbjuden.

Utan hinder av stadgandet i 1 mom. må jakträttsinnehavare taga ägg

av storskrake från uppsatt holk samt ägg och skäggdopping, dock icke inom fredningsområde. Ägg må icke säljas.

27 §.

För vetenskapligt eller annat godtagbart ändamål må med jakträttsinnehavarens medgivande utfärdas tillstånd att, även med eljest förbjudet fångstsätt eller -medel, döda eller levande fånga fridlyst villebråd samt att taga dess bon, ägg och ungar.

Tillstånd, som avses i 1 mom., må utfärdas även för fångst av villebråd för dess utsättande i frihet, så ock i fråga om fångst för vård och förökning i offentlig djurgård eller i enskild farm.

I 1 mom. avsett tillstånd meddelas av landskapsstyrelsen på de villkor densamma bestämmer, efter det styrelsen för vederbörande jaktvårdsförening, samt, därest tillstånd ansökts i vetenskapligt eller undervisningssyfte, även naturskyddsinspektören hörts.

Jaktvårdsförening må på av landskapsstyrelsen fastställda villkor bevilja tillstånd att från viltfågelbo, som förstörts eller förstöres, taga äggen för utkläckning och ungarnas utplantering.

28 §.

Har något villebråd på någon ort förökats överhövan eller visat sig skadligt, må landskapsstyrelsen bevilja undantag från den stadgade fredningen.

Visar det sig nödigt för utredning av någon jaktvårdsfråga eller för flyttning av villebråd eller till förhindrande av skada att döda eller fånga fridlyst djur, må landskapsstyrelsen förordna densamma underlydande innehavare av tjänst eller befattning eller annan person, som landskapsstyrelsen finner lämplig, att utan hinder av stadgandena i denna lag utföra detta på område, där han har jakträttsinnehavarens lov därtill.

5 kap.

Om jakt på älg.

29 §.

Jakt på älg är tillåten inom landskapet under en tid av högst trettio dygn med av landskapsstyrelsen för visst område och år meddelat tillstånd. Tidpunkten för jaktens begynnande och avslutande bestämmes av landskapsstyrelsen med iakttagande av att jakten om möjligt bedrives på snötäckt mark och att jakttiden utgår senast den 20 december.

Tillståndet berättigar icke till att fälla älgko, som åtföljes av kalv eller vars kalv blivit fälld.

30 §.

Ansökan om tillstånd till jakt på älg riktas till landskapsstyrelsen

och bör inlämnas senast den 20 oktober samt åtföljas av utredning om att sökanden innehar i 1, 2 och 6 §§ avsedd jakträtt på ett sammanhängande område av minst 300 hektar och genom bevis av en av landskapsstyrelsen godkänd person visat sig besitta sådan skjutskicklighet, som erfordras för jaktens bedrivande. Är jaktområde på holme av mindre vidd än ovan sagts, eller avser sökanden att bedriva jakt utslutande på honom tillhörig mark av mindre vidd, må landskapsstyrelsen pröva, om tillstånd kan medgivas.

31 §.

Om vid älgjakt sårad älg överskrider jaktområdets gräns och faller på sådant främmande område, där jakt på älg då är tillåten, må den, som på sagda område har tillstånd till älgjakt, behålla älgen. Denna inräknas därvid i det antal, som må nedgöras på detta område. Önskar innehavaren av jakträtten på det främmande området icke behålla älgen och kan överenskommelse om överlåtelse av denna till skytten icke omedelbart träffas eller har jakträttsinnehavaren på det främmande området icke tillstånd till jakt på älg, tillfaller älgen landskapet och inräknas i det antal, som skytten har rätt att nedlägga. Överskrider sårad älg jaktområdets gräns och faller på sådant samma ägare eller innehavare av jakträtt tillhörigt område, på vilket för älgjakt beviljat tillstånd icke gäller, tillfaller älgen skytten. Vid afhämtning av den sålunda fällda älgen må skjutvapen icke medtagas.

32 §.

Har i samband med jakt fällts flera älgar än det meddelade tillståndet förutsätter eller avvikelse skett från de villkor, som i tillståndet ställts med avseende å älgens ålder eller kön, tillfaller sålunda fälld älg staten. Dessutom skall tillståndshavaren för varje sålunda fälld älg till staten erlägga en avgift om åttio mark, vilket belopp bör inbetalas till länsstyrelsen före utgången av kalenderåret.

Om i 1 mom. avsedd fälld älg skall ledaren för jakten omedelbart anmäla till ortens polismyndighet. Älgen skall på åtgärd av de i jakten deltagande, flådd och öppnad, transporteras till av polismyndigheten anvisad plats.

Den, som uppsåtligen eller av vållande bryter mot villkoren i tillståndet att fälla älg eller underlåter att iakttaga i 2 mom. meddelade bestämmelser, straffes såsom 11 kap. är stadgat.

33 §.

Då synnerligen vägande skäl föreligga, må landskapsstyrelsen på ansökan efter prövning bevilja tillstånd att fälla älg med avvikelse från stadgandena i detta kapitel. I av landskapsstyrelsen fattat be-

-17-

slut på grund av ansökan om sådant tillstånd må ändring icke sökas.

34 §.

Angående sårad älg, som under jakttiden går över till främmande jaktområde eller på grund av att jakttiden utgår blir kvar i markerna, bör tillståndshavaren ofördröjligen göra anmälan till polismyndigheten i distriktet och till den, som har jakträtt på samma område.

Polischef, som erhållit kännedom om att sårad eller skadad eller eljest sjuk älg uppehåller sig inom hans distrikt, skall förordna om att älgen på lämpligt sätt avlivas. Härom bör landskapsstyrelsens forstavdelning omedelbart underrättas. Sålunda avlivad älg tillfaller landskapet.

6 kap.

Om eftersyn av hund och katt.

35 §.

Ägare och vårdare av hund eller katt äga tillse, att djuret icke stör villebråd på annans jaktområde eller under fridlysningstid.

Jordägare och -innehavare samt jakträttsinnehavare och för område tillsatt jaktövervakare må från sitt område avlägsna där anträffad lös hund, dock utan att tillfoga densamma skada, eller ock omhändertaga den. På hans uppmaning vare också hundägare skyldig att avhämta sin hund från främmande område.

Har hund omhändertagits, skall tillvaratagaren snarast möjligt där- om underrätta ägaren, om denne och hans adress är känd, eller i annat fall göra anmälan till vederbörande polismyndighet. Önskar ägaren återfå sin hund, löse den med tjugu mark inom sju dagar, från det meddelande om omhändertagandet gjorts till honom, eller inom fjorton dagar efter anmälan till polismyndigheten, anmälningsdagen oräknad, och erlägge därtill för utfordring av hunden en ersättning om två mark per dag, vid äventyr att han eljest förverkat hunden åt tillvaratagaren. Så länge hunden är i dennes varjo, vare dock den förra ägaren berättigad att återfå den mot ovan nämnd lösen och ersättning.

36 §.

Har vid lovlig jakt med hund drevet eller skallet kommit in på annans mark, må det fortgå högst en halv timme, men pågår det där längre, skall jägaren med oladdat vapen gå för att omhändertaga sin hund. Jordägaren och -innehavaren samt jakträttsinnehavaren och för området tillsatt jaktövervakare vare berättigade att omedelbart avbryta drevet eller skallet och avlägsna hunden från sitt område.

37 §.

Under den tid jakt med drivande hund icke är tillåten, må hund

ej tillåtas okopplad ströva omkring annorstädes än på ägarens eller innehavarens gårdsplan eller i hans trädgård.

Vad i 1 mom. är sagt gäller ej hund, som är yngre än tre månader.

Utan hinder av vad i 1 mom. är stadgat, må hund, som särskilt dresserats att valla husdjur, eller annan särskilt dresserad tjänstehund användas i tjänsteuppgifter och sådan dressyr bibringas hund, om anmälan därom gjort hos vederbörande polismyndighet. Detsamma gäller för hönshund, som med jakträttsinnehavarens begivande undergår vederbörlig dressyr. Polismyndighet må dock enligt prövning i enskilda fall förbjuda ovannämnd användning eller dressyr.

Vad i 1 mom. är sagt gäller ej heller hund, som försedd med fastställt märke användes såsom rapporthund eller för polis-eller gränsbevakningsuppgifter.

Med tillstånd av landskapsstyrelsen må jakthundsprov anordnas utan hinder av stadgandet i 1 mom. på härför lämpligt område, där jakträttsinnehavarens samtycke utverkats.

38 §.

Anträffas hund, som beröres av det i 37 § stadgade förbudet, under den där nämnda tiden lös inom främmande jaktområde, vare den myndighet, som övervakar jaktlagens efterlevnad, berättigad att döda den, såframt hunden icke kan omhändertagas. Samma rätt tillkommer, om hund befinner sig på främmande område, där villebråd kan uppehålla sig, eller på annans gårdsplan eller i annans trädgård, även områdets ägare och innehavare samt jakträttsinnehavare och för området tillsatt jaktövervakare. Hund må dock icke dödas, om den åtföljes av sin ägare eller innehavare och denne på anmaning k pplar hunden.

Har hund omhändertagits i syfte, som avses i 1 mom. vare tillvaratagaren berättigad att kräva i 35 § stadgad lösen till dubbelt belopp samt ersättning för utfordring av hunden.

Angående rätt att döda eller omhändertaga hund utan skattemärke stadgas särskilt.

39 §.

Jordägare och jakträttsinnehavare äger rätt att döda katt, som anträffas på hans ägor eller jaktmark på minst trehundra meters avstånd från annans bostadstomt.

7 kap.

Om fångstredskap och fångstsätt.

40 §.

Jakt må ej bedrivas så, att den medför fara för människor eller husdjur, ej heller så, att villebrådet tillskyndas onödigt lidande.

41 §.

Jakt må icke utövas med fallgrop, gift, spjut, pil, elektrisk ström, sax, snara, fälla, giller eller annat liknande fångstredskap, ej heller med gillrat skjutvapen eller sprängladdning.

Jakt vid bloss eller annat lyse vare förbjuden.

Utan hinder av vad i 1 mom. är sagt vare tillåtet att använda av medicinalstyrelsen godkänt gift för utrotning av kråkor, kajor, havstrut, gråtrut, sorkar och råttor, sax för fångst av havstrut, gråtrut och mink samt fälla för fångst av mink, hermelin och bisamrätta.

Vid användande av gift mot i 3 mom. nämnda fåglar skall under tiden från och med den 15 april till och med den 31 oktober endast ägg användas som bete. Utlagd sax eller fälla skall dagligen efterses. Trutsax skall utsättas på minst en meters djup.

42 §.

Vid älgjakt må ej begagnas helmantelkula eller blykula, ej heller oräfflat vapen eller gevär, vars patrons kulvikt är mindre än 10 gram och kulans träffenergi på 25 meters avstånd, mätt från pipans mynning är mindre än 250 kilopondmeter (E 25 = 250 kpm).

Militärgevär må användas endast för jakt på säl i havsfjärd eller i öppna havet.

Vid jakt må ej begagnas luftgevär eller därmed jämförliga vapen, ej heller sådant hagelgevär med automatisk omladdning, som kan laddas med flera än två hagelgevärspatroner.

Ljuddämpare må icke användas på skjutvapen.

43 §.

På jaktfärd må i båt icke medföras vettar, avsedda för jakt på sådana sjöfågelarter, vilka då äro fridlysta, såvitt icke jakttiden för ifrågavarande arter vidtager dagen efter eller utgått dagen före.

44 §.

Katsas och ryssjas mynning skall ovan vattenytan städse hållas tillsluten, och fiskredskap må ej på land utsättas så, att villebråd kan däri fastna eller fångas.

45 §.

Jakt må icke bedrivas från maskindrivet fortskaffningsmedel eller med direkt tillhjälp av ljudalstrande maskinell anordning. Under tiden från den 1 till den 25 maj må jakt på sjöfågel icke idkas från båt eller därmed jämförlig anordning, även om den är förtöjd eller förankrad. Skadskjutet vilt må dock förföljas och avlivas från båt, även om den är maskindriven.

Jaktvapen bör under färd i fordon hållas oladdat.

Vad i denna paragraf är stadgat, gäller icke jakt på i 12 § nämnda skadedjur utanför behörigen fastställda fredningsområden.

46 §.

Villebråd må icke skjutas över allmän väg eller medan villebrådet eller skytten befinner sig på sådan väg.

På isbelagt hav eller havsfjärd må jakt på sjöfågel icke bedrivas vid öppning eller ränna.

47 §.

Vettar må ej utan lov utsättas närmare än etthundra meter samt bulvan för jakt på orre närmare än femtio meter från annans jaktområde.

8 kap.

Om innehav av villebråd och handel med sådant.

48 §.

Under fridlysningstid må ingen innehava sådant villebråd eller färska delar av villebråd, som ej är märkt på sätt därom särskilt föreskrives, ej heller ägg av fåglar. Är jakt på något djur icke tillåten under hela året, vare innehav av oberett skinn under fridlysningstiden likaledes förbjudet, såvitt det icke är försett med föreskrivet villebrådsmärke. Vad här är sagt, gäller icke skinn av älg, räv eller hare.

Vad i 1 mom. är stadgat, gäller ej ätligt villebråd eller ägg, som bevisligen erhållits i enlighet med 14 §, 26 § 2 mom., 27 eller 28 § eller som lagligen fräntagits någon eller införts från utlandet, ej heller ätligt villebråd, som uppenbarligen fångats utan överträdelse av fridlysningsbestämmelser och är avsett för personlig förbrukning.

49 §.

Saluhållande av annat ätligt villebråd än älg och hare är förbjudet. Importerat villebråd må dock saluhållas.

Omärkt villebråd må ej transporteras inom område, där villebrådet är fridlyst. Detta berör icke villebråd, som bevisligen åtkommits i enlighet med 27 § eller införts från utlandet.

9 kap.

Om jaktkort.

50 §.

Jakt på villebråd må ej med skjutvapen eller annat fångstmedel eller med hund eller annat för jakt övat djur bedrivas av någon, med mindre han innehar jaktkort. Vad här är sagt, gäller dock ej avlivande av djur i de fall, som avses i 13 och 14 §§, ej heller

fångst av villebråd, som nämnes i 28 § 2 mom.

Jaktkort må efter prövning utfärdas åt tillförlitliga personer för ett, två eller tre år åt gången, i Mariehamns stad av polisinrättningen och i landskommunerna av länsman. Avgiften för jaktkort utgör för person, bosatt i landskapet Åland, fem mark och för annorstädes bosatt person femton mark, i vartdera fallet för varje år av jaktkortets giltighetstid, räknat från dagen för utfärdandet. Jaktkortsavgiften tillfaller landskapet. Jaktkort löses på den ort, där sökanden är bosatt, och av utom landskapet bosatt person på ort, där han äger jakträtt.

51 §.

Vid jakt vare envar skyldig att medföra jaktkort och på anfordran framvisa det för den, som äger övervaka efterlevnaden av stadgandena om jakt, så ock för jordägaren och -innehvaren samt jakträttsinnehavaren och för den för området tillsatta jaktövervakaren. Den, som vid jakt befinnes sakna jaktkort, är skyldig att omedelbart avbryta jakten, men vare fri från straff för att icke hava medhaft jaktkortet, om han senast på tredje söckendagen uppvisar jaktkortet för vederbörande polismyndighet.

52 §.

I inkomst- och utgiftsstaten för landskapets enskilda medel skall varje år för främjande av jaktvården upptagas ett anslag, motsvarande minst det belopp, vilket bör anses komma att inflyta i lösen för jaktkort.

Ur i 1 mom. avsedda anslag må följande utgifter erläggas :

- 1) kostnaderna för jaktvårdsåtgärder och viltforskning samt understöd till främjande av jaktvården; samt
- 2) utgifterna för avlöning av funktionärer vid jaktvårdsorganisation och övriga nödiga kostnader för dennas verksamhet.

Angående jaktpolisens avlöning stadgas särskilt.

10 kap.

Om jaktmyndigheter och jaktvårdsföreningar.

53 §.

Ärenden rörande jakt och jaktvård handläggas i landskapsstyrelsen av forstavdelningen.

Tillsynen över jakten och jaktvården utövas av landskapsstyrelsen med polismyndigheternas bistånd. För den lokala tillsynen må landskapsstyrelsen tillsätta jaktpoliser samt jaktvårdsförening utse edsvurna jaktövervakare.

54 §.

De i 1, 2 och 6 §§ avsedda jakträttsinnehavare i kommun, vilka innehava jaktkort, bilda en jaktvårdsförening. Ej må någon likväl vara medlem av flera än en sådan förening. Då jaktkort löses, skall i detsamma antecknas till vilken jaktvårdsförening vederbörande uppgivit sig önska tillhöra. Där de lokala förhållandena det påkalla, må landskapsstyrelsen förordna, att jaktvårdsförening skall bildas på område, som avviker från den kommunala indelningen.

I jaktvårdsförenings angelägenheter besluter föreningsmötet och en av föreningen vald styrelse, på sätt i stadgarna närmare säges.

Medlem av jaktvårdsförening må ej förpliktas att tillskjuta medel för täckande av föreningens utgifter.

55 §.

Jaktvårdsförenings stadgar, vilka böra underställas landskapsstyrelsen för fastställelse, böra innehålla bestämmelser därom, huru föreningen och dess styrelse med beaktande av ortsförhållandena äga verka för främjande av jaktlagstiftningens efterlevnad samt villebrådstammens bevarande och förkovran.

56 §.

Jaktvårdsförening må i sitt namn förvärva rättigheter och ingå förbindelser samt kära och svara.

11 kap.

Om straffpåföljder vid överträdelse av bestämmelserna angående jakt.

57 §.

Idkar någon, utan att vara därtill särskilt berättigad, jakt på villebråd, medan det är fridlyst, have envar rätt att på bar gärning framtaga honom skjutvapen, andra jaktredskap och hundar samt villebråd, som åtkommits genom jakten.

Jagar någon under lovlig tid olovligen på annans jaktområde, tillkomme i 1 mom. avsedd rätt jakträttsinnehavaren och för hans räkning jordägaren eller -innehavaren, för området tillsatt jaktövervakare samt på staten eller landskapet tillhörig mark jämväl den, som där äger utöva tillsyn över efterlevnaden av stadgandena om jakt.

Önskar jakträttsinnehavaren ej i fall, som avses i 2 mom., föranleda åtal för olovlig jakt, må han likväl behålla vapen och andra jaktredskap, som framtagits ägaren, till dess denna styrkt sin identitet och för dem erlagt lösen, femtio mark. Löser ägaren ej vapnen eller jaktredskapen inom en månad efter det vederbörande polismyndighet underrättats om deras omhändertagande, tillfalle desamma jakträttsinnehavaren.

Önskar jakträttsinnehavaren i fall, som nämnes i 2 mom., föranleda åtal eller har han eller annan person i stöd av 1 mom. omhändertagit skjutvapen eller andra jaktredskap, överlämna sådan omhändertagen egendom ofördröjligen åt polismyndigheten att förvaras, tills rätten avgjort ärendet.

Jagar någon utan att hava löst jaktkort eller använder någon sådant vapen, vars användning för jakt jämlikt denna lag är förbjuden, skall vad i 1 och 4 mom. är stadgat äga motsvarande tillämpning. Dock tillkommer rätt att i de i detta moment förutsatta fallen frångå jagare i 1 mom. nämnd egendom blott de personer, som avses i 51 §.

I fråga om hund, som tagits i förvar med stöd av denna paragraf, ländes till efterrättelse vad i 35 § 3 mom. är stadgat.

58 §.

Envar, som anträffar olovligt eller olovligen utsatt fångstmedel eller förgiftat bete, äge rätt att förstöra eller omhändertaga dem. Befinnes katsas eller ryssjas öppning ovan vattenytan vara öppen eller har fiskredskap på land utsatts så, att villebråd kan däri fastna eller fångas, må vem som helst likaså omhändertaga detsamma.

Har fångstanordning eller fiskredskap jämlikt 1 mom. omhändertagits, gälle vad i 57 § 4 mom. är sagt. Fiskredskap må polismyndighet dock överlämna till ägaren, sedan denna ådagalagt sin identitet.

59 §.

Om någon

1) olovligen jagar eller ofredar villebråd under dess fridlysningstid, nyttjar förbjudet vapen eller annat förbjudet fångstredskap eller utan vederbörligt tillstånd eller på otillåtet sätt använder gift;

2) bedriver jakt i strid med rättens, landskapsstyrelsens eller jaktvårdsförenings förbud eller utan att hava löst jaktkort;

3) bryter mot stadgandena i denna lag om innehav, forsling och tillsaluhållande av villebråd eller skinn;

dömes till högst sjuttiofem dagsböter.

Har någon olovligt dödat, sårat eller såsom levande fångat älg, rådjur eller svan, vare straffet minst etthundra dagsböter eller fängelse i högst ett år.

Var, som annars bryter mot denna lag eller med stöd av densamma utfärdade bestämmelser, straffes med högst femtio dagsböter. Dock vare den, som under jakt icke medför jaktkort och som senast den tredje söckendagen därefter företer detta för vederbörande polismyndighet, fri från åtal.

-24-

Där.m, till vilket straff den skall vara förfallen, som olovligen jagar på område, där han icke har jakträtt, eller överskrider den jakträtt honom såsom delägare i samfällt område ller i stöd av jaktarrendeavtal eller särskilt tillstånd tillkommer, stadgas i strafflagen.

Den, som dömes till straff i fall, som avses i 1 mom. må tillika förklaras förlustig ; sitt jaktkort för en tid av minst ett och högst fem år. Den, som dömes till straff i fall, som avses i 2 mom., skall tillika förklaras förlustig sitt jaktkort för en tid av minst tre år.

Dömes någon till straff för olovlig jakt på villebråd eller i fall, som avses i 2 mom., eller äro omständigheterna eljest försvårande, skall han tillika förklaras förlustig vapen och fångstredskap, vilka använts vid den olovliga jakten.

60 §.

Har genom brott, varom i denna lag stadgas, allenast enskilds rätt förnärmats, må brottet ej åtalas av allmän åklagare, därest ej målsägaren anmält det till åtal.

61 §.

Vad genom olovlig jakt åtkommits eller dess värde vare förverkat och tillfalle jakträttsinnehavaren, om denne då själv varit berättigad att fånga eller tillägna sig detsamma, men eljest staten. Värdet av byte, som dömts förbrutet, beräknas enligt köpvärdet för levande villebråd.

Var, som i strid med stadgandena i 48 eller 49 § innehar, forslar eller saluför villebråd, skinn eller fågelägg, have förverkat desamma eller deras värde till staten.

Polismyndighet vare städse berättigad att granska sådan persons lager, som saluför villebråd eller skinn av sådant.

12 kap.

Särskilda stadganden.

62 §.

Under jakttiden lovligt skjutet vilt, som faller på annans mark eller vattenområde, tillfalle den, som innehar jakträtten på området. Lag samma vare beträffande djur, som fastnar i sax eller annan fångstanordning och kommer in på annans område.

Villebråd, som anträffas dött, tillfalle landskapet, om det då var fridlyst, men eljest jakträttsinnehavaren. Lag samma vare beträffande djur, som anträffats så illa sårat eller eljest skadat, att det befunnits nödigt att döda detsamma.

Angående älg är stadgat i 5 kap.

63 §.

Den, som omhändertagit villebråd eller annat, som enligt denna lag bör tillfalla staten eller landskapet, vare skyldig att utan dröjsmål därom underrätta polismyndigheten på orten. Föreligger fara för förskämning av villebråd, må han, sedan det värderats av två ojäviga personer, behålla eller försälja detsamma till åsatt pris. De influtna medlen böra omedelbart inlevereras till vederbörande polismyndighet.

Åt den, som flått staten eller landskapet tillfallande pälsdjur, älg eller rådjur, erlägges av statens eller landskapets medel skälig ersättning, såvitt de medel, som erhållas genom försäljning av djuret, därtill förslå. Under samma förutsättningar erlägges ersättning även för transport av djur.

64 §.

För dödande av rovdjur och för villebrådet skadliga övriga djur erlägges belöning enligt vad därom särskilt stadgas.

65 §.

Orsakar fridlyst villebråd skada, må ersättning beviljas ägaren eller innehavaren av den skadade egendomen enligt vad därom är särskilt stadgat.

66 §.

Närmare stadganden angående verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

67 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1965. Genom densamma upphäves landskapslagen den 18 mars 1946 om jakt inom landskapet Åland (14/46), förutom dess 29 §, lagen den 29 augusti 1927 angående förbud mot inplantering i landskapet av främmande djurarter (10/27) och landskapslagen den 1 december 1938 om jaktkort i landskapet Åland (8/38) jämte i dem senare vidtagna ändringar.

Med stöd av landskapslagen den 18 mars 1946 om jakt inom landskapet Åland utfärdade bestämmelser och tillstånd förbliva i kraft, såvitt de icke stå i strid med stadgandena i denna lag, till dess annorlunda förordnas.

Jaktkort, som utfärdats före den 1 juli 1965, förblir i kraft under den i jaktkortet antecknade giltighetstiden.

Mariehamn, den 5 november 1964.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Hugo Johansson

Lagberedningssekreterare

Rolf Sundman.